

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 52
ДЛЯ СТУДЕНТІВ (ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ)**

Київ-2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ від

«28» 06 2023 р.

№ 372

**ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 52**

ДЛЯ СТУДЕНТІВ (ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ)

1. Загальні положення

- 1.1. Дія Інструкції поширюється на всі навчально-наукові інститути, факультети і кафедри Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (далі - Університет).
- 1.2. По даній інструкції здобувачі освіти Університету інструктуються перед початком навчальних занять один раз на рік, а також при зарахуванні або оформленні до закладу освіти з розписом у журналі інструктажів.
- 1.3. Результати інструктажу заносяться до Журналу інструктажу з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти, в журналі повинен бути підпис здобувача освіти та особи, яка інструктує.
- 1.4. До занять допускаються здобувачі освіти, які пройшли медичний огляд та вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності.
- 1.5. Здобувачі освіти зобов'язані:
 - 1.5.1. Виконувати правила внутрішнього розпорядку Університету.
 - 1.5.2. Знати розташування навчальних корпусів, аудиторій, деканатів, кафедр, побутових приміщень, сходових маршів (на випадок пожежі), розташування вимикачів електромережі у коридорах гуртожитку та засобів пожежогасіння.
 - 1.5.3. Вміти надавати першу домедичну допомогу потерпілому при нещасному випадку.
 - 1.5.4. Вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння. Пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці та безпеки життєдіяльності.
 - 1.5.5. Дотримуватися вимог правил безпеки життєдіяльності в побуті, по дорозі на навчання та після закінчення їх.
- 1.6. Забороняється приходити на заняття в стані алкогольного та наркотичного сп'яніння.
- 1.7. Забороняється вживати спиртні напої, в тому числі пиво на території Університету.

1.8. Не варто з'являтися та перебувати на заняттях, якщо є відчуття погіршення стану здоров'я. В такому випадку треба негайно звернутися до лікаря. Якщо студент не в змозі це зробити - він має попросити допомогу у присутніх.

1.9. При нещасному випадку треба звернутися до деканату чи викладача та до служби охорони праці, вжити необхідні заходи по наданню першої домедичної допомоги, викликати лікаря (швидку медичну допомогу).

1.10. При нещасних випадках в Університеті, (якщо це сталося з вини роботодавця) складається акт за формою «Н-Н». До акту додаються:

- 1) пояснення потерпілого та свідків;
- 2) медичний висновок щодо діагнозу ушкодження здоров'я потерпілого.

1.11. При нещасних випадках в побуті складається акт за формою «НТ». До акту додаються:

- 1) пояснення потерпілого та свідків;
- 2) медичний висновок щодо діагнозу ушкодження здоров'я потерпілого.

2. Вимоги перед початком навчання

2.1. Перед початком занять в аудиторіях та інших навчальних приміщеннях здобувачі освіти повинні:

- 1) завчасно здати верхній одяг до гардеробу;
- 2) зосередитися та підготуватися до сприйняття матеріалу;
- 3) взяти необхідні засоби для навчання.

3. Вимоги під час навчання

3.1. Спілкуватися треба завжди шанобливо, спокійно. Всі конфліктні питання вирішувати в шанобливій формі.

3.2. Заборонено здобувачам освіти користуватися мобільними телефонами протягом аудиторних та інших занять, зборів, засідань під час їх проведення в офлайн режимі.

3.3. Якщо Ви помітили, що в аудиторії чи гуртожитку щось може зашкодити Вашому здоров'ю чи є речовини, які можуть призвести до нещасного випадку треба негайно звернутися до деканату чи коменданта гуртожитку.

3.4. Пам'ятайте, що напруга 220 вольт може призвести до тяжких травм зі смертельним наслідком, розбите чи тріснуте скло в рамі може призвести до нещасного випадку, а протяги шкодять Вашому здоров'ю.

3.5. При спілкуванні студента(ки) (здобувача освіти) з викладачем відстань повинна бути не менше 0,6 метра. Ці умови необхідні для нормального, спокійного сприймання почутого на заняттях та для збереження енергетичних сил.

3.6. На перервах необхідно виходити з аудиторії, відволікатись.

3.7. Ніколи нікого не ображати, навіть коли виникає несприятлива ситуація.

3.8. Сумлінно виконувати свої студентські обов'язки в навчанні, суспільному житті та бездоганною поведінкою при проживанні у гуртожитку.

4. Вимоги після закінчення занять, та виходу з гуртожитку

- 4.1. Після закінчення занять вимкнути електрообладнання, яке використовувалося (комп'ютер та інші технічні засоби).
- 4.2. Виходячи з кімнати гуртожитку вимкнути світло та побутові прилади.
- 4.3. Прямуючи додому після занять чи з дому на заняття необхідно виконувати правила дорожнього руху, дотримуватися правил безпеки в транспорті та на вулиці.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1. У разі виявлення ознак горіння (диму, гару та інше), припинення подавання (відключення) електроенергії, необхідно зупинити навчання та сповістити про це деканат (адміністрацію інституту) та адміністративно - господарську службу.
- 5.2. Якщо є потерпілі, надати їм першу домедичну допомогу, при необхідності викликати «швидку медичну допомогу».
- 5.3. Якщо сталася пожежа необхідно викликати пожежну частину і приступити до гасіння пожежі наявними засобами пожежогасіння. При загрозі життю покинути приміщення.
- 5.4. У разі виникнення надзвичайної ситуації, або отримання повідомлення про її виникнення, діяти відповідно до інструкцій на такий випадок.
- 5.5. Виконувати всі вказівки викладача чи керівника по усуненню небезпечної ситуації.

6. Основні шкідливі та небезпечні фактори

6.1. Основними (головними) шкідливими та небезпечними факторами являються:

- 1) дія електроструму;
- 2) підвищений шум;
- 3) нервово-психологічні (емоційні) перевантаження;
- 4) штучне освітлення.

6.2. Для запобігання дії зовнішніх шкідливих та небезпечних факторів на організм здобувачів освіти необхідно виконувати вимоги інструкцій по охороні праці і вимагати їх виконання від інших здобувачів освіти та проживаючих у гуртожитку.

6.3. Дія шкідливих факторів на організм людини в залежності від їх виду:

6.3.1. Шум - шкідливий подразнюючий чинник, який діє на органи слуху і весь організм людини. Сильний довгостроковий шум може бути причиною функціональних змін серцево-судинної і нервової системи, навіть можлива виразка шлунку. Шум в аудиторії згідно встановлених норм не повинен перевищувати 55 дБ. Шум з рівнем звукового тиску 110 дБ призводить до шумового сп'яніння, а потім починаються руйнуватись різні тканини органів людини і в першу чергу органи слуху. Заходи захисту від шуму - звукоізоляція, звукопоглинання, заміни металевих деталей на пластмасові, заходи індивідуального захисту (наушники).

6.3.2. Причини нервово-психологічних перевантажень - алкогольне чи наркотичне сп'яніння, токсичне отруєння, низька нервово-психологічна стійкість, погані фізичні дані або стан здоров'я, незадовільний «психологічний» клімат серед здобувачів освіти (студентів), травмування внаслідок протиправних дій інших осіб. Під час лекцій здобувачі освіти повинні бути зібраними, уважними, не здіймати галасу у аудиторії і не заважати слухати поруч сидячим здобувачам освіти, щоб не викликати роздратованість викладача.

Тривалість занять не повинна перевищувати 8 годин на добу, щоб не перевантажити нервову систему і не викликати розлад психічного стану здобувачів освіти.

6.3.3. Світловий потік повинен падати зліва від здобувачів освіти. Найменша загальна штучна освітленість горизонтальної поверхні на рівні 0,8 метра від підлоги. Не дозволяється застосовувати люмінесцентні лампи без світлорозсіювальної арматури. Освітлення не повинно утворювати різких тіней, а має бути рівномірним. Для поліпшення природної освітленості не можна розставляти на підвіконнях високорослі квіти.

6.4. Забороняється застосовувати прилади і пристрої, що не відповідають вимогам безпеки при навчанні, використовувати нестандартне електричне обладнання у місцях проживання (гуртожитках).

7. Перша домедична допомога потерпілим

7.1. Перша домедична допомога - це комплекс заходів спрямованих на поновлення або збереження життя та здоров'я потерпілого, які здійснюються тим, хто знаходиться поряд з потерпілим (взаємодопомога) або самим потерпілим (самодопомога) до прибуття медичних працівників. Від того наскільки вміло і швидко надана перша домедична допомога, залежить життя потерпілого та успіх наступного лікування.

7.2. Послідовність надання першої домедичної допомоги потерпілому:

1) усунути вплив на організм шкідливих чинників, які загрожують здоров'ю та життю постраждалого (звільнити від впливу електричного струму, винести із зараженої атмосфери, погасити одяг, що горить, тощо);

2) визначити характер та тяжкість травми, найбільшу загрозу для життя постраждалого та послідовність заходів щодо його врятування;

3) виконати необхідні заходи щодо врятування постраждалого за порядком терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, зовнішній масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накладити пов'язку тощо);

4) підтримувати основні життєві функції постраждалого до прибуття медичного працівника;

5) викликати швидку медичну допомогу або лікаря, або прийняти заходи для транспортування постраждалого у найближчий медичний заклад.

7.3. За відсутності у потерпілого дихання здійснюється штучне дихання через кожні 5 секунд, методом вдування повітря через марлю або спеціальну маску «з рота в рот», а якщо щелепи потерпілого міцно стиснуті необхідно це робити способом «з рота в ніс», при цьому затискають пальцями ніс або рот в залежності від способу вдування. Після закінчення вдування повітря через рот чи ніс, потерпілому дають можливість вільного видиху.

7.4. За відсутності у потерпілого дихання і пульсу йому потрібно разом зі штучним диханням робити масаж серця. Зовнішній масаж серця потрібно проводити розташувшись збоку від потерпілого, підклавши йому під голову щось з одягу у формі маленького валика і нахилившись зробити 2-3 швидких енергійних вдювання повітря; далі долоньями двох рук складеними в «замок» натискати на грудину різкими поштовхами, так щоб зміщати грудину на 4-5 см. з інтенсивністю 50-60 натискань на хвилину. Через 25-30 натискань повторити процедуру вдювання повітря. У разі появи пульсу під час масажу серця негайно припинити процедуру.

7.5. При першій домедичній допомозі потерпілому при отруєннях лугом чи кислотою необхідно дати випити постраждалому 3 склянки води, молоко або розпушені у воді яєчні білки (12 штук на літр холодної води).

7.6. При отруєннях газами винести постраждалого на свіже повітря, покласти його, піднявши ноги та дати понюхати нашатирний спирт і випити велику кількість молока, а при зупинці дихання необхідно приступити до проведення штучного дихання.

7.7. При харчових отруєннях промивати шлунок 3-4 склянками води з блідо-рожевим розчином марганцівки повторивши це декілька раз. Потім треба розтовкти кілька таблеток активованого вугілля, змішати їх з цукром і водою і дати проковтнути. Якщо відома протиотрута, потрібно дати її. А при порушенні дихання і кровообігу необхідно без гаяння часу приступити до проведення штучного дихання і зовнішнього масажу серця.

7.8. При укусах змій і отруйних комах відсмоктати отруту з рани (як можна швидше), постійно її спльовуючи, обмежити рухливість постраждалого та дати велику кількість питва (краще гарячого чаю), а на місце набряку покласти «холод» (лід, грілку з холодною водою чи тканину змочену в холодній воді).

7.9. При розтягненні зв'язок покласти «холод», забинтувати кінцівку і забезпечити їй спокій. Пошкоджену руку - підвісити на хустковій підвісці до шиї.

7.10. При ударах - накласти «холод», тугу пов'язку та створити спокій забитому місцю. Забиття в області голови часто супроводжується струсом мозку або крововиливом в мозок. Ці ускладнення можуть повторитись через декілька днів або годин після травмування. Тому при травмі черепа необхідно потерпілого покласти з припіднятою головою, прикласти «холод» та направити в лікарню.

7.11. При вивихах з'являється болісність, припухлість, неприродне положення суглоба. Першою допомогою є накладання холодного компресу та тугої пов'язки в цілях забезпечення нерухомості суглоба, травмованого потрібно негайно направити до лікаря для виправлення вивиху.

7.12. При наданні допомоги при переломах кісток необхідно дотримуватись крайньої обережності, щоб не перетворити закритий перелом у відкритий.

При відкритому переломі в першу чергу необхідно накласти стерильну пов'язку, а потім приступити до укладання кінцівки в нерухомий стан. Для цього кінцівку вкладають в шину, або на дошки, палиці та інші предмети до яких прибинтовують кінцівку так, щоб шина захопила два найближчі суглоби і робила їх нерухомими. При закритих переломах шину треба накладати поверх одягу, а потім звернутися до лікаря.

7.13. При пораненні в першу чергу необхідно зупинити кровотечу, а потім накласти стерильну пов'язку на рану. Рану промивати водою, чи змазувати мазями не можна. Треба обережно зняти бруд з шкіри навколо рани, очищаючи її від країв рани назовні, обчищену шкіру змазати йодом. Не можна видаляти з рани згустки крові, залишки одягу чи замотувати рани ізоляційною стрічкою. Треба пам'ятати, що джгут накладається тільки на 1-2 години. В зв'язку з цим, необхідно під накладений джгут покласти записку, де вказати час коли він був накладений.

7.14. При враженні електрострумом постраждалого можна відтягти від джерела струму тільки застосувавши діелектричні засоби, при цьому треба використовувати канат, палицю, дошку, будь-який сухий предмет, що не проводить електричний струм та надягнути на руки діелектричні рукавички. В крайньому випадку коли на ньому сухе вбрання, яке відстає від тіла, за сухий одяг, не торкаючись відкритих частин тіла. Звільняючи потерпілого від дії електричного струму слід стояти на гумовому килимку, дощці чи сухому одязі. Якщо потерпілий знаходиться в несвідомому стані, не прослуховується пульс чи дихання йому необхідно проводити штучне дихання інколи на протязі 3-4 годин, поки не з'явиться свідомість.

7.15. При опіках медичну допомогу надають враховуючи ступінь і вид опіку. Опіки бувають термічні, хімічні, електричні і поділяються на 4 ступеня.

При термічних та електричних опіках поливають уражене тіло холодною водою, або обкладають снігом на 15-20 хвилин, розрізають ножицями і обережно знімають одяг або взуття з обпеченої ділянки тіла. Потім накладають на обпечені ділянки шкіри стерильну пов'язку з бинта або марлі, якщо шматки одягу прилипли до шкіри, то поверх них потрібно накласти стерильну пов'язку і направити до лікувальної установи.

При важких та розповсюджених опіках необхідно загорнути постраждалого в простирadlo або тканину, укрити тепліше не роздягаючи, дати 1-2 таблетки знеболюючого, напоїти теплим чаєм, а при ознаках шоку дати випити настойку валеріани.

При опіках кислотою ушкоджену ділянку треба промивати великою кількістю холодної води протягом 15-20 хвилин, робити примочки розчином питної соди - одна чайна ложка на склянку води.

При опіках лугом промивати розчином борної кислоти - одна чайна ложка на склянку води.

7.16. Самопочуття людини залежить від метеорологічних умов середовища в якому вона знаходиться і виконує свої обов'язки. Якщо температура навколишнього середовища підвищується до 25 градусів по Цельсію і вище, а відносна вологість становить більше ніж 75 відсотків, тоді теплообмін людини з навколишнім середовищем порушується, підвищується температура тіла.

При перегріві збільшується надходження крові до кров'яних судин. Внаслідок розширення судин кількість крові і тепловіддача збільшуються. За таких параметрів людина втрачає 5-8 літрів рідини, 50-80 грам солей, тобто порушується водно-сольовий і вітамінний обмін, в організмі людини виникає слабкість, головний біль, шум в вухах, нудота. Дихання і пульс стають частішими, артеріальний тиск зростає, а потім падає.

У важких випадках настає тепловий удар, який класифікується як нещасний випадок. Можливе виникнення також судомної хвороби, якщо людина втрачає 20 відсотків води настає смерть.

7.17. При появі різних ознак теплового або сонячного удару потерпілого виводять на свіже повітря або в тінь, потім його кладуть, розстібають одяг, що стискує, на голову і на серце кладуть холодні компреси, дають пити у великій кількості холодну воду, у тяжких випадках потерпілого обливають холодною водою.

7.18. При припиненні дихання або його утрудненні до прибуття лікаря потерпілому роблять штучне дихання.

РОЗРОБЛЕНО:

Начальник відділу охорони праці

Михайло СИДОРЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Анатолій КОЛОТ

Проректор з науково-педагогічної роботи, економіки та інфраструктури

Олександр САДОВНИК

Головний інженер

Олександр СТАСЕВСЬКИЙ

Голова первинної профспілкової організації студентів та аспірантів

Андрій ФЕСАК

В.о. начальника юридичного відділу

Марія ПАДАЛКА